

Ben Bella köszönő távirata Dobi Istvánhoz és Kádár Jánoshoz

Ben Bella, az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság elnöke, a nemzeti szabadsági front főtitkára táviratban mondott köszönetet Dobi Istvának, az Elnöki Tanács elnökének és Kádár Jánosnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának, a Minisztertanács elnökének Algériai nemzeti ünnepére, a függetlenség napja alkalmából kifejezett jókívánságaiért.

Abdel Aziz Buteflika, az Algériai Demokratikus Népi Köztársaság külügyminisztere ugyancsak táviratban mondott köszönetet Péter János külügyminiszternek Algéria nemzeti ünnepére alkalomból kifejezett jókívánságaiért. (MTI)

Napi három „új” teherautó

Csaknem minden nap három ragyogó, pasztellzöldre lakkozott tehergépkocsi gördül ki a kapun, s fordul jobbra vagy balra a sugárúton, attól függően, hogy az ország melyik részében várják: Győrben-e vagy Pécsen, Debrecenben vagy Miskolcon? Gyártmányuk jele GAZ 51A és 63, s bár szovjet a márka, most magyar „autógyár” bocsátja őket útra: a szegedi XI. Autójavító Vállalat.

Hogy alig-alig túlzás az autógyár kifejezés, könnyű bebizonyítani. Előljáróban csak ennyit: az idén terv szerint 820, valóságosan körülbelül 870 GAZ tehergépkocsit varázsol újjá a vállalat, mely az országban egyedül végzi ennek a típusnak a főjavítását. Mellekesen, mintegy négyszázezer alkatrészt is gyártanak hozzájuk.

Az 51A-sokból több van mint a 63-asokból. Előbbit azonnal cserélik, utóbbit meg kell várni, míg felújítják. Mi

az, hogy cserélik? Egyszerű: a szerződésben megjelölt napon behozzák a teherautót, s kapnak helyette azonnal egy másikat. Csak a kereket, akkumulátort, és a rendszámot tesszik át egyikről a másikra.

Az autótételben kezdődik

A kivénhedt kocsi, amelyik már vagy 70–100 ezer kilométert futott a legutóbbi főjavítás óta, az udvar végébe kerül. Most is ott áll 11 darab. Szinte roncsok, mint az autótételben. Itt szedik le róluk a rakfelületet, s festik rájuk a munkaszámot. Azután a szétszerelő-műhelybe kerülnek.

— Sokszor előbb szervízre kell vitetnünk őket — mondja Baja Imre csoportvezető —, mert olyan szennyesek, sárosak, hogy nem lehet hozzáférni még a csavarokhoz sem.

A szétszerelő-műhelyben az autó elveszti „egyéniességét”, s egy jódarabig ezután csak mint alkatrészt számít: vezetőfülké, futómű, motor és így tovább.

Beatles-frizurás autógyárosok

Ezután már az »autógyártás« kezdődik. Csak hogy nem csupán új alkatrészekből állítják össze — mint annak idején a szovjet üzembelen —, hanem háromfeléből: a még használható régiekből, felújítottakból és vadonatújakból. Lényegében három műhely: az alvázjavító, a fódarabjavító és a karosszériajavító munkája nyomán válik ismét felismerhetően gépkocsivá a rengeteg alkatrészt.

Az alvázjavítóban lakatosok és hegesztők dolgoznak, megtisztítják, felszerelik és bemérik az alvázakat. A fódarabok, hidak, motorok, sebességváltók, a kormány és a kardánmű kerül a másik műhelybe. Előbb mindent apróra szétszednek és kimosnak, azután a hibafelvételekre kerülnek az alkatrészek. Itt dől el, melyiket kell eldobni, melyiket megjavítani, vagy melyik helyett van szükség újra. A műhely mellett van az alkatrésztár és a forgácsoló is, hogy minél teljesebb legyen köztük az együttműködés. Mire a terem végére érünk, már össze is szereltek a fódarabokat.

Ebben a műhelyben aránylag sokan dolgoznak. Nyár

van, ezért félmeztelenül. Beatles-frizurák alatt hajolnak munkapadjuk fölé: nagyresztük húszéves aluli, de a művezetőn kívül egy sincs közöttük, aki elérte volna már a harmincat. Kitűnő, lelkiismeretes munkás valamennyi. Saját nevelés!

Korszerű üzemszervezés: gyors javítás

Egyetlen nagy csarnokban található az összeszerelő műhely. Először az alvázat szerelik össze, ráépítik a motort, járatják, festik, ráépítik a karosszériát. Minden kocsi új rakfelületet kap, melyet háziszabvány szerint, előre megmunkált faanyagból a bogárnok készítenek el. S dolgoznak már az autó-villamosság-szerelők, a kárpitosok és a festők is. Lassacskán elkészül az új GAZ teherautó. Innen még vontatóval viszik ki őket a fényezőbe, de onnan már saját erejükkel indulnak tovább.

Először bejártásra. Legálább 180–200 kilométert megtesznek velük ellenőrzésképpen. Azután jön a MEO, s a végrevizió, ahol a még fellelhető apróbb hibákat kijavítják. Mire ezzel is elkezdülnek, már megérkezett a kocsi új tulajdonosa. Bemutatják neki, a fényezők felfestik a szükséges felirátokat, visszacszerelik a kerekeket, helyére rakják az akkumulátort és a rendszámot. A színbent ott áll már a mai három elkészült GAZ. Mindhárom a székesfehérvári TEFU-é.

— Estére el is viszik őket — mondja Lippai Károly technikus, aki végigvezetett az »autógyáron«.

S mennyi idő kell ahhoz, hogy egy tönkrement kocsiból megszülessen az új?

— Nyolc nap. Ennyi az átfutási idő. Pontos programozás, ütemterv szerint dolgoznak.

Állítom, kevesen tudják a szegedi autógyártóról, hogy a szervizen, futójavításokon kívül ilyen korszerű üzemszervezés segítségével végzi a rábizott tehergépkocsik főjavítását. Hiszen az utcáról nem látni be a munkatérbe, s azt is legfeljebb csak a Tolbuhin sugárúti lakók tudhatják, hogy nap mint nap három ragyogó, pasztellszínűre lakkozott tehergépkocsi gördül ki vasrácsos kapuján.

Fehér Kálmán

Három pankotai kombájnos az elsők között

Az állami gazdaságok hagyományos kombájnos versenyében az SZK gépekkel dolgozó kombájnosok közül hatvanan érték el, illetve haladták túl a 30 vagonos teljesítést. Az ország kenyereért folyó vetélkedésben az elsők helyett továbbra is Juhász István, a Pankotai Állami Gazdaság kombájnos tartja, aki 5882 mázsa gabonát adott át gépe alól. A második helyezett Barna László, ugyancsak a Pankotai Állami Gazdaságból 5793 mázsa, a harmadik Husztafi Mihály a Surjáni Állami Gazdaságból 5540, a

negyedik Halász Pál a Pankotai Állami Gazdaságból 5256, ötödik pedig Vas András a Szentármási Állami Gazdaságból 4677 mázsa teljesítményével.

A kisebb teljesítményű hazai kombájnosokkal dolgozó közli György István, a Hódmezővásárhelyi Állami Gazdaság kombájnos vezetője, aki 21,5 vagon gabonát csepegtet ki gépével. A rendkívül gyors kezelőinek versenyében továbbra is Varga Sándor jár az élen, aki a Soproni Állami Gazdaságban 509 holdról vágta le a gabonát. (MTI)

Úszó-üdülőházat építenek a kábelgyáriak

Közel egy éve, hogy a Magyar Kábelművek szegedi gyáregysége könyvjóváírással érték nélkül átvett egy kislejtezett tiszai uszályt a MAHART-tól. Ezt a közel 50 méter hosszú és 8 méter széles uszályt néhány napja a Tisza szalámigyar előtti szakaszára vontatták és megkezdték átépítését. Előbb le szerelik az olyan alkatrészeket amelyeket a MAHART tápéi hajójavító telepén meg hasznosíthatnak.

Az új uszó-üdülőház terveit a szegedi gyáregység szerkesztő csoportja készítet-

te társadalmi munkában Kakusi Gézának, a gyár vezető mérnökének irányításával. Az uszály átalakítását is társadalmi munkában valósítják meg. Ezt az üzemi pártszervezet szervezi, irányítja. Azok neveit, akik részt vesznek az építésben, hajónaplóba írják be. Elsőként a szocialista címért küzdő brigádok jelentkeztek a munkára.

Még az idén elkészül az üdülőhajó alsó szintje. Itt alakítják ki az öltözőket. Jövőre kezdik a második szint, az emelet építését.

Béremelés tizennyolcmillió dolgozónak

Hétfőn a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának ülésén Hruscsov miniszterelnök kormánybeszámolójában két javaslatot terjesztett elő. Az egyik a kolhozparasztok nyugdíjáról, a másik pedig béremelés a közoktatásügyi, közegészségügyi, közüzemi, kereskedelmi, közétkeztetési dolgozók, valamint a lakosság közvetlenül kiszolgáló egyéb népgazdasági dolgozók számára.

Rendkívül nagy jelentőségű javaslat a kolhozparasztok nyugdíjazásáról szóló előterjesztés, hiszen ez több tízmillió mezőgazdasági termelőt érintő javaslat. S ebből a nagy táborból körülbelül 6,5 millió lesz azoknak a száma, akik nyugdíjig jogosultak. Alig valamivel kevesebb, mint hazánk felnőtt lakossága. És ha figyelembe vesszük, hogy ez 1,4 milliárd rubel évi költségű, s ezt tizettel szorozzuk (bár a rubel átszámítási értéke tíznél több), akkor 14 milliárd forintnak felel meg, ami olyan nagy szám, hogy a mi viszonyaink között szinte elképzelhetetlen. Erre azért kerülhet sor, mert a Szovjetunió népgazdasága az elmúlt években erőteljes fejlődésnek indult, az iparban és a mezőgazdaságban egyaránt szép termelési eredmények jelentkeznek. A népgazdaság ereje most már elbírja a kolhozparasztok nyugdíjazását.

Azt mondhatnánk erre, hogy ezt már régen megcsináltuk Magyarországon. Mi ebben az érdekes? A megjegyzésre csak két ténnyel lehetne röviden felelni. Az egyik: a szovjet munkásság és kolhozparasztok négy évtizede vállalja a világméretűben folyó imperialista ellenes harcot, nemcsak szavakban, hanem anyagiakban is. A szovjet munkás és kolhozparaszt zokszónélkül segíti a gyarmati sorból szabadult népek harcát, a gyengébb fejlett országokat. Ezt azzal a tudattal teszi, hogy jövedelme nagyobb lehetne, a kolhozparasztok nyugdíjazására régebben sor kerülhetett volna... de a nemzetközi méretekben folyó osztályharc forradalmi bázisát jelentő szovjet nép anyagi támogatására is szükség van. Nem kell messzire menni, a mi példánk is bizonyít sok vonatkozásban. De talán a legélesebb példa, hogy az 1956-os ellenforradalom után a szovjet munkásság és parasztság anyagi segítség nélkül mi sem tarthatnánk ott, ahol ma tartunk életkörülményeink alakulásában. Nem közömbös a béke biztosítása érdekében fenntartott hadierő sem. A másik: a Szovjetunió majdnem huszonkét-szer nagyobb lélekszámú ország, mint hazánk, s ott egy-egy tétel nem tízmilliókban, hanem száz és ezermilliókban jelentkezik. S ahhoz, hogy egy társadalmi rétegnek az anyagi, szociális körülményeit javítsák — először megfelelő anyagi bázist kell teremteni, mert csakis erős gazdaságra lehet építeni ilyen nagyhorderejű intézkedéseket. A szovjet iparnak és a szovjet mezőgazdaságnak rendkívül nagy győzelme, hogy a kolhozparasztok nyugdíjrendszerét megvalósították a 1965. január 1-től érvényesítik.

Alig lehet különbséget tenni a másik javaslat jelentőségét illetően, amely 18 millió dolgozó bérének emelésére vonatkozik. Figyelemre méltó, hogy itt szolgálatot tevékenységet kifejtő kategóriák bérrendezéséről van szó, amelyben félmillió orvos, 4 millió 800 ezer művelődésügyi dolgozó és mintegy 2 millió 800 ezer más egészségügyi dolgozó is szerepel. Hruscsov elvtárs előterjesztésében az indoklásnál szere-

pel az is, hogy „Az anyagi termelés, a modern műszaki előrehaladás, a munka- és életfeltételek... megkövetelik a szolgáltatási szféra fejlesztését is... ennek a szférának elmaradása kárt okozhat a termelésnek és a dolgozók jólétének.”

Természetesen e nagy arányú bérrendezésnek az alapja az, hogy a szovjet iparnak évente átlag 9–10 százalékkal kell növelnie a termelését, s ez 1961-ben 9,1 százalékkal és 1962-ben 9,7 százalékkal teljesült, 1963-ban pedig — a rossz gazdasági év ellenére is — 8,5 százalékos növekedést ért el. S minden remény meg van arra, hogy a 7 éves tervben előirányzott 80 százalékos helyett az ipari termelés a hét év végére legalább 86 százalékos lesz.

Ugyancsak kedvező képet mutat a Szovjetunió mezőgazdaságának fejlődése is. Az elmúlt év rossz termését nem lehet alapul venni a mezőgazdaság általános fejlődésének megítéléséhez. A szovjet mezőgazdaság a legutóbbi öt éves tervidőszak során a szemes-termények termelésében 77 százalékkal, a hús termelésében több mint 100 százalékkal, a tejtermelésben 76 százalékkal, a zsidradékok termelésében 82 százalékkal növekedett.

Ezek azok az alapok, amelyekre épülhet és épül is a kolhozparasztok nyugdíjrendszerének kialakítása és 18 millió dolgozó bérének átlagosan 21 százalékos emelése. A szovjet munkások és parasztszerek a nagyhorderejű intézkedésekhez szívós, kemény munkával teremtették meg a gazdasági alapokat.

Abból az elvből indul ki a Szovjetunió Kommunista Pártja: a szocialista társadalomban minden törekvés arra irányul, hogy az ember szükségleteit kielégítsék, olyan feltételek kialakuljanak ki, amelyek kibontakoztatják az ember képességét és alkotó erejét. Nevelésesen hatnak ezzel szemben azok az állítások, hogy a szocialista viszonyok között „elpolgári-sodnak” az emberek. A szocializmus vívmányait az a generáció is szeretné élvezni, amely azt megteremti. Aki ezt nem érti meg, az a szocializmus építésének a leglényegesebb kérdését nem érti. A szocialista társadalomban élő népek anyagi ellátottságának növelése a leglényegesebb alapkérdése és társadalomnak. De azt is mondjuk meg mindjárt, hogy az anyagi jólét növelésének a fedezetét a szocialista iparnak és a mezőgazdaságnak kell megteremtenie minden országban. Amíg a megfelelő anyagi alapok nem állnak rendelkezésre, addig nem lehet szó az anyagi viszonyok javításáról. Csak azt lehet elosztani, amit megteremtünk, s csak annyit, amennyit előállítottunk — ez olyan általános igazság, amelyet semmiféle bölcsességgel és filozófiával nem lehet megváltoztatni.

A szovjet párt- és kormány javaslata lelkésítően hat a mi népünkre is. Ipari és mezőgazdasági termelésünk fejlődésének is megalapozza életkörülményeink további javulását. De ehhez munkásosztályunk és parasztságunk, értelmiségünk szorgalmas munkájára van szükség. Mert csak a megteremtett javak birtokában lehet javítani életkörülményeinket. S az biztos: ha anyagi javaink termelésében előbbre jutunk, pártunk és kormányunk nem keleskedik az intézkedésekkel. De ez nem a párton és a kormányon, hanem dolgozó népünkön múlik elsősorban.

Nagy egyéniség volt

Maurice Thorez koporsójánál overallos munkások álltak őrséget — olvasom a hírekben —, időse emberek, akikkel együtt dolgozott, s akik számára éppen olyan munkás maradt, mint annak idején a munkapadnál. Nem jelképes díszőrségről volt szó, még csak nem is valamiféle szimbólumról: a francia munkásosztály zöme Thorez őrsége volt... őrsége, több mint három évtizede.

A francia bányászfiúból a nemzetközi kommunista mozgalom nagy tekintélyű vezető egyénisége lett, s ebben az overallosok segítettek, mert ő is „overallos” maradt egész életében. Rendületlen hűsége a francia munkásosztályhoz, céltudatos, küzdelmes élete — ez avatta őt olyan kommunista vezetővé, akinek életében elismert mindenki, még ellenségei is.

Nagy forradalmi elődök példáján járt, akik a történelem kerekét a haladás irányába lendítették, és akik a legnehezebb helyzetben sem inogtak meg hitükben; akik inkább a halált választották, mint a megalázkodást, vagy a kegyelem szolgáltatását. A jakobinusok története, Danton és Robespierre neve Thorez indulásakor is hevítték és ma is átfűti a franciák szívét, hiszen ilyen nagy történelmi tradíciókhoz kapcsolódott a kor eszméje, a kommunista párt ügye francia földön.

A történelmi múlthoz méltóan élni ott is annyi, mint a kor haladó eszméjét: a kommunizmust szolgálni, Thorez elvtárs azt mondta a Francia Kommunista Párt XVII. kongresszusán: „Mi vagyunk Franciaország folytatói”. S értette a nagy elődök forradalmát, amelyet a Francia Kommunista Párt, a francia munkásosztály fejez ki és őriz tisztességgel.

Annai megpróbáltatásban és üldözésben volt része Thorez pártjának, hogy mi azt alig tudjuk érzékelni. S ennek ellenére, vagy éppen ezért az FKP állt a kritikus helyzetekben a történelmi viharok elé, s mentette meg a francia nemzetet, e nagy múltú nép nemzeti becsületét. Nem tudom pontosan hány millió „maki” (partizán) vesztette életét a fasizmus ellen vívott üdölködő harc idején, de ezeknek a többsége kommunista volt, a francia munkásosztály és a haladó intelligencia legjobbjai közül kerültek ki. Thorez elvtárs évtizedes, fáradhatatlan munkája eredményezte, hogy a francia kommunisták megfelelték akkor is történelmi küldetésüknek, amikor a hitleristák csizmái a jakobinusok földjén tiporták szíjjel a nemzeti szabadságot.

S Franciaország felsza-

badulása után újult erővel dolgozott Maurice Thorez, vezette, szervezte a pártot, a francia munkásosztályt. Egész életét a Francia Kommunista Párt ügyének szentelte: minden idegszállal, erejével ezt az ügyet szolgálta. Súlyos betegen is, benn, leküzdve súlyos betegségét, ott állt a párt élén. Ez volt életeleme, életének célja és értelme.

Szerény, egyszerű munkásember maradt haláláig. Rendkívül nagy műveltsége, marxista ismerete és tekintélye sohasem hánthotta le róla az egyszerű munkásember érzésvilágát: az maradt, aki volt, bányász, Talán ez a legnehezebb, viszont ezért a leghalásabbak a tisztaszívű munkásemberek.

Mindent hittel és meggyőződéssel csinált a kommunista párt, a francia munkásosztály érdekében, Ezt még ellenfelei is elismerték. Guy Mollet, a Szocialista Párt főtitkára így emlékezett meg róla: „Meggyőződésből cselekedett egész életében és már ezért megérdemelt minden tiszteletet”. Ez a másik jellemző tényező, amely Thorez személyét a munkástömegek között szimpatikussá, elismertté tette. Tudták róla, hogy amit mond, azt úgy is érzi és érti, hiszi és cselekszi. Soha nem tett mást, mint amit mondott, cselekedetei magas hőfokon sugárzó hit fűtötte: a kommunista eszme győzelmének a hite.

A szovjet-francia barátság meggyőződéses harcossá volt. Nagyon jól látta a két nép barátságának lényegét, amely az európai béke érdekében nagy horderejű tényezője lehet. Az SZKP Lenin pártját követendő példának tekintette, és a Francia Kommunista Pártot is Lenin útmutatása alapján szervezte.

Halála nagy vesztesége az FKP-nak és a nemzetközi kommunista mozgalomnak. Életét pártjának szolgálatában élte le. Tudása, jellemző nagysága, elvhűsége például szolgál a francia kommunistáknak, de Maurice Thorez életéből minden kommunista tanulhat. Lesznek francia írók, akik megírják majd a nagy egyéniség életét, mint ahogy megírták Dantonét és Robespierre-ét. Már megírták a Francia Kommunista Párt történetét, mint ahogy megírták a jakobinusokét is.

A nagy forradalmi tradíciókkal büszkélkedő francia nemzet pantheonjában a nagy forradalmárok mellé kerül Maurice Thorez is. Oda helyezi őt a francia munkásosztály, mert élete műve, életének példája a francia ifjúság előtt is tiszteletet és szeretetet teremtő életmű és életpélda.

SIKLÓS JÁNOS